

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Járai Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Babák László ügyvéd által képviselt alperes ellen illetmény-különbözet és helyettesítési díj megfizetése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon 24.M.461/2007. szám alatt megindított és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 55.Mf.635.721/2009/5. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 55.Mf.635.721/2009/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a Fővárosi Munkaügyi Bíróság 24.M.461/2007/20. számú ítéletét - a keresetet elutasító ítéleti rendelkezést nem érintve - helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 60.000 (hatvanezer) + 15.000 (tizenötezer) forint ÁFA együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Az együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

Az alperes Könyvtárában foglalkoztatott könyvtár-asszisztens munkakörű felperes keresetében a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 61. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott „D” fizetési osztályba sorolása helyett az f) pontban meghatározott „F” fizetési osztályba történő besorolásra való jogosultságának megállapítását és ezzel összefüggésben az alperesnek elmaradt illetmény-különbözet, vagy másodlagosan 830.040 forint helyettesítési díj megfizetésére kötelezését kérte.

Előadta, hogy az alperes 2005/2006. tanév óta az „F” fizetési osztályba tartozó gyermekkönyvtáros munkakörben foglaltatja, ugyanakkor az ennek megfelelő átsorolását elmulasztotta. A másodlagos kereseti kérelmének alátámasztásaként arra hivatkozott, hogy a könyvtár igazgatója 2004. szeptemberétől a gyermekkönyvtáros távolléte miatt megbízta a gyermekkönyvtáros munkakörbe tartozó

feladatok ellátásával, amelynek következtében a munkaidejének csupán 20 %-ában látott el könyvtáros asszisztensi feladatokat, ugyanakkor ellentételezésként az alperes helyettesítési díjat sem fizetett részére. Azt is sérelmezte, hogy az időközben megszerzett diplomáját az alperes figyelmen kívül hagyta, és ezzel kérése ellenére az előmenetelben akadályozta.

Az alperes ellenkérelmében megfelelő végzettség hiányában a felperesnek az „F” fizetési osztályba való besorolása jogosultságát vitatta, és állította, hogy mindvégig könyvtáros asszisztensi, és nem pedig gyermekkönyvtárosi feladatokat látott el, ezért a kereset elutasítását kérte.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 24.M.461/2007/20. számú ítéletében a felperes keresetének részben helyt adott, és kötelezte az alperest 830.040 forint elmaradt illetmény és késedelmi kamata megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A munkaügyi bíróság megállapította, hogy a felperes a főiskolai diplomáját művelődés-szervező szakon szerezte meg, így a 2/1993.(I.30.) MKM rendeletben foglaltak figyelembevételével az „F” fizetési osztályba való besoroláshoz szükséges szakirányú végzettséggel, azaz könyvtárosi főiskolai vagy egyetemi diplomával nem rendelkezett, ezért az átsorolásra irányuló keresetet elutasította.

A felperes másodlagos kereseti kérelme tárgyában a munkaügyi bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján Sz. E.-né könyvtárvezető tanúvallomását fogadta el ítélezése alapjaként, akinek vallomása szerint a felperes K. M. gyermekkönyvtáros távolléte, illetőleg személyes okból más területen való foglalkoztatása miatt a gyermekkönyvtárosi feladatokat ellátta. A munkaügyi bíróság figyelembe vette, hogy a helyi körülményeket és a helyi munkamegosztást a tanú ismerte legjobban, és úgy ítélte meg, hogy a perbeli esetre az Mt. 83/A. §-ának (6) bekezdése alkalmazandó, amely szerint átirányítás esetén a munkavállalót a (5) bekezdés szerinti díjazás a ténylegesen ellátott feladatok arányában illeti meg. A felperes ezt az arányt 20-80 %-ban jelölte meg, amit az alperes nem tett vitássá.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság az 55.Mf.635.721/2009/5. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította, valamint 50.000 forint együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

A másodfokú bíróság a helyettesítési díjra irányuló igény felülbírálata során összehasonlította a felperes 2001. évi, illetőleg 2005. szeptember 21-ei munkaköri leírását, majd azokat

más közalkalmazottak munkaköri leírásaival is összehasonlítva arra a következtetésre jutott, hogy a könyvtárosok munkaköri feladatai tartalmukban eltérnek a könyvtár asszisztensek feladataitól.

A másodfokú bíróság a szakmai vizsgakövetelmény szabályait tartalmazó 9/2002.(IV.5.) NKÖM rendelet 1. számú melléklet 11. pontjában foglaltakat is figyelembe vette, amely a könyvtár asszisztensi szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazza. Ennek a felperes munkaköri feladataival való összevetése alapján azt állapította meg, hogy a felperes munkaköri feladatai között olyan feladat nem szerepelt, amely önálló döntésre jogosította volna fel, vagyis nem végzett olyan érdemi tevékenységet, amely a szakirányú felsőfokú végzettséghez kötött könyvtárosi munkaköri feladatok közé tartott. Sz. E.-né Tenta Ágnes könyvtárvezető tanúvallomása alapján a felperes átirányítása a munkakörét csak annyiban érintette, hogy komplexebb feladatot kapott, a könyvek beszerzésével, az állomány karbantartásával kapcsolatos feladatokat a gyermekkönyvtár tekintetében a tanú magánál tartotta, és ő végezte. A másodfokú bíróság ítélete meghozatalánál azt is értékelte, hogy a felperes 2005 május 25-én a munkakörébe nem sorolt feladatokra tekintettel, így az aktuális gyermekpályázatok lebonyolítása és a N. K. dekorációs munkálatai okán a Kjt. 77. (1) bekezdése szerinti illetménypótlékban (helyesen: keresetkiegészítésben) részesült. Mindebből arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy a perben nem volt vitás a felperesnek más részlegbe való átirányítása, azonban a gyermekkönyvtárban ugyanolyan jellegű feladatokat látott el mint korábban a médiatárban, a többletfeladatokért pedig illetménykiegészítésben részesült, ezért az Mt. 83/A. §-ában foglaltakra alapítottan többletjuttatás nem illeti meg.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a munkaügyi bíróság ítéletének helybenhagyását, valamint az alperesnek a költségeiben való marasztalását kérte. Jogszabálysértésként a Pp. 206. §-ában foglaltak megsértését jelölte meg, mivel álláspontja szerint a másodfokú bíróság a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésével, iratellenes ténybeli, és egymásnak logikailag ellentmondó jogi következtetéseket vont le.

Így a gyermekkönyvtárosi és a könyvtáros asszisztensi munkakörbe tartozó feladatok elhatárolását illetően P. Á. régióvezető tanúként vallotta, hogy az asszisztens feladata kizárólag végrehajtás jellegű, önállósággal nem járó irányított feladatot lát el. Ezzel szemben Sz. E.-né azt vallotta, hogy felperes az állományfejlesztés és beszerzés kivételével a gyermekkönyvtárosi munkakörbe tartozó valamennyi feladatot ellátta, a gyermekkönyvtárat „egymaga vitte”, az asszisztensi munkakörrel szemben való elvárástól eltérően a munkáját önállóan végezte. A másodfokú bíróság csupán a 2001. és

2005. évi munkaköri leírásokat, valamint a könyvtár asszisztensi szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit hasonlította össze, és figyelmen kívül hagyta, hogy az azokban foglaltakon túl milyen önálló döntést kívánó feladatokat látott el. Így az általa szervezett és vezetett gyermekkönyvtári foglalkozások anyagairól készített kimutatásokat, valamint - a könyvtárvezető által magának fenntartott állományfejlesztés és könyvrendelési feladatokon túl - ellátta mindazokat a feladatokat, amelyek K. M. feladatát képezték.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására, és a felperesnek a költségekben való marasztalására irányult.

Azt hangsúlyozta, hogy a felperes nem látott el olyan feladatokat, amelyek túlmutatnának az asszisztensi munkakörön, és amelyért a helyes besorolás szerinti illetményét nem kapta volna meg.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A felperes a másodlagos kereseti kérelmében az igényét arra alapította, hogy 2004. szeptemberétől az alperes K. M. gyermekkönyvtáros távollétének idejére a távollévő munkakörében foglalkoztatta, és a gyermekkönyvtárosi munkaköri feladatokat 2006. szeptemberéig ténylegesen el is látta.

A felperes erre alapított helyettesítési díjra vonatkozó igényének elbírálását illetően éppen ezért a helyettesítés tényének fennállása vagy annak hiánya volt az irányadó.

A peradatok szerint az alperes ... utcai részlegénél a gyermekkönyvtárosi munkakört a felsőfokú könyvtárosi végzettséggel rendelkező K. M. töltötte be, aki azonban 2004. szeptemberétől ideiglenes távol volt, ezért P. Á. K. régióigazgató Sz. E.-né könyvtárvezető javaslatára a felperest a gyermekkönyvtárba irányította, könyvtárasszisztensi feladatok ellátására.

A felperesnek a gyermekkönyvtárban kifejtett tevékenységét illetően mindkét fokon eljáró bíróság vizsgálta, összevetette a felsőfokú iskolai végzettséghez kötött gyermekkönyvtárosi, és a képesített könyvtárasszisztensi munkakört, és mindkét bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a könyvtárosi, a perbeli esetben a gyermekkönyvtárosi munkakörbe a gyermekkönyvtári állomány gondozása, szerzeményezés, állományfejlesztés és a selejtezés is beletartozott. Ez a gyermekkönyvtáros részéről önálló döntést igényelt, ilyen elvárás azonban a könyvtárasszisztenssel szemben nem volt, de megfelelő iskolai végzettség hiányában ilyen feladatot

nem is teljesíthetett. K. M. munkaköri leírása a gyermekkönyvtárosi feladatok körében a gyermekkönyvtári állomány gondozásán és a szerzeményezésen kívül a következőket tartalmazza: kapcsolat az iskolákkal, foglalkozások, könyvtárbemutatók. A gyermekkönyvtárosi feladatokban való részvételt a felperes 2001. szeptember 5-ei munkaköri leírása is tartalmazza, amit az alperes 2005. szeptember 21-én kiegészített, a felperes gyermekkönyvtári feladatait részletezte, amelyből K. M. gyermekkönyvtáros és a könyvtárasszisztens felperes gyermekkönyvtári feladatai közötti átfedés megállapítható.

P. Á. K. tanúvallomása szerint a felsőfokú iskolai végzettséghez gyermekkönyvtári feladatokat K. M. a 2005. szeptemberében történt munkába állását követően - bár személyes okok miatt nem került vissza a gyermekkönyvtárba - továbbra is ellátta (12.M.461/2007/8. sorszámú jegyzőkönyv 9. oldal 2. bekezdés), az alperes pedig a 24.M.461/2007/12. sorszámú előkészítő iratában, K. M. 2005-ben történt visszatérését megelőzően a felsőfokú végzettséghez kötött feladatok ellátását Ny. E. könyvtárosnak tulajdonította. Mindezzel szemben Sz. E.-né könyvtárvezető tanúként vallotta, hogy a felperes a gyermekkönyvtárosi feladatokat - a magának fenntartott állományfejlesztés és szerzeményezés kivételével - ténylegesen önállóan és egyedül ellátta. Ugyanakkor azt is megjegyezte, a könyvbeszerzést úgynevezett gyarapítási modul segítségével végezte, amelynek segítségével minden követhető volt, ezért a munkatársakat ezzel kapcsolatban csak néha kérdezte meg. K. M. csak a könyvek elrakodásával segített be a gyermekkönyvtár munkájába, ha a felperesnek erre nem volt ideje (24.M.461/2007/20. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal 6., 7. és 10. bekezdés).

Mindebből következően a bizonyítékokból a munkaügyi bíróság vont le helyes következtetést arra vonatkozóan, hogy a felperes a munkaköri feladatai ellátása mellett más munkakörbe tartozó feladatokat is ellátott, ezért a helyettesítési díj megilleti (Mt. 83/A. § (7) bekezdés), amelynek összecszerűségét a perben az alperes nem kifogásolta.

A fenti indokolásra tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (4) bekezdésében foglaltak alkalmazásával a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és a Fővárosi Munkaügyi Bíróság ítéletét a keresetet elutasító ítéleti rendelkezést nem érintve, hatályában fenntartotta.

Az együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése, az együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetékről az alperest megillető személyes illetékmentességre figyelemmel (az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pont), a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-ában foglaltak alapján rendelkezett.

Budapest, 2011. június 22

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke,
Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró,
Dr. Stark Marianna s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

bírósági tisztviselő